

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **A. S.**
bytem x
zastoupená Mgr. Janem Švarcem, advokátem
sídlem Vodičkova 695/24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 7. 2022 č. j. MPSV-2022/129572-911

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 7. 2022 č. j. MPSV-2022/129572-911 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 146 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Jana Švarce, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) ze dne 27. 7. 2022, č. j. MPSV-2022/129572-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ze dne 2. 5. 2022 č. j. 32407/2022/AAN (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Úřadem práce České republiky – krajská pobočka pro hl. m. Prahu (dále jen „prvostupňový správní orgán“), kterým bylo rozhodnuto o odejmutí dávky pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení ode dne 1. 4. 2022 podle ust. § 49 odst. 5 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“).
2. Žalobkyně v žalobě namítala, že doklad o úhradě nákladů spojených s užíváním bytu, doklad o výši měsíčních příjmů 2022, potvrzení o obdržení výživném a výpisy z bankovních účtů, doložila včas, tedy 2. 5. 2022, přičemž prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno až 4. 5. 2022, vychází tak z nesprávného skutkového stavu. Stanovená osmidenní lhůta od doručení výzvy není lhůtou propadnou. Vzhledem k tomu, že žalovaný nevzal v potaz skutkový stav, ze kterého vyplývá, že žalobkyně veškeré rozhodné doklady doložila včas, napadené rozhodnutí je nezákonné. Navrhla napadené rozhodnutí zrušit a přiznat náhradu nákladů řízení.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě shrnul rozhodné skutečnosti v řízení o žádosti žalobkyně o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení. Konstatoval, že žalobkyně požadované doklady nedodala, proti prvostupňovému rozhodnutí podala blanketní odvolání, žalovaný na základě spisové dokumentace odvolání žalobkyně zamítl. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [ust. § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], a po provedení řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalovaný souhlasil s projednáním věci bez jednání a žalobkyně ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřila nesouhlas s takovým projednáním věci.
6. Správní spis pak obsahuje pro danou věc tyto podstatné dokumenty: výzva prvostupňového správního orgánu č. j. 28347/2022/AAN ze dne 8. 4. 2022, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. 32407/2022/AAN ze dne 2. 5. 2022, odvolání žalobkyně ze dne 19. 5. 2022, žalobou napadené rozhodnutí č. j. MPSV-2022/129572-911 ze dne 27. 7. 2022.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně byla výzvou č. j. 28347/2022/AAN ze dne 8. 4. 2022 vyzvána k osobnímu dostavení se k sepsání protokolu a k doložení podkladů pro ověření nároku na dávky hmotné nouze doplatek na bydlení. Žalobkyně měla předložit doklad o úhradě nákladů spojených s užíváním bytu za období leden až březen 2022, doklad o výši měsíčních příjmů za měsíce leden až březen 2022, potvrzení o obdržení výživném za období leden až březen 2022 a výpisy z bankovních účtů, kterými žalobkyně disponuje za období leden až březen 2022. Výzva byla doručena dne 11. 4. 2022, žalobkyni byla poskytnuta osmidenní lhůta. Žalobkyně podle obsahu spisu požadované doklady ve stanovené lhůtě nedoložila. Dne 2. 5. 2022 bylo vyhotoveno prvostupňové rozhodnutí o odejmutí doplatku na bydlení od 1. 4. 2022, neboť žalobkyně požadované doklady nedoložila. Toto rozhodnutí bylo žalobkyni odesláno do datové schránky dne 4. 5. 2022. Žalobkyně podala dne 19. 5. 2022 blanketní dovolání, které ani na výzvu nebylo doplněno.

Žalovaný následně vyšel z obsahu spisu a odvolání žalobkyně napadeným rozhodnutím zamítl.

8. Zdejší soud založil na čl. 26 soudního spisu výtisk doručanky datové zprávy ID 1033943846 odeslané z datové schránky žalobkyně do datové schránky prvostupňového správního orgánu dne 2. 5. 2022, s předmětem „Doložení dokladů pro příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení“, k sp. zn. UP/8900/2022/HN, UP/147288/2020/HN a na čl. 27-28 sdělení žalovaného, že činí nesporným, že žalobkyně předložila správnímu orgánu prvního stupně doklady, jež jsou přílohou datové zprávy ID 1033943846. Tyto písemnosti jsou soudu známy z jeho úřední činnosti, konkrétně řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 19 Ad 24/2022.
9. Soud posoudil předmětnou věc takto:
10. Podle ust. § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi *žadatel o dávku, příjemce i společně posuzované osoby jsou povinni osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav.*
11. Podle ust. § 49 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi *příjemce dávky je povinen vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu.*
12. Podle ust. § 49 odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi *nesplní-li osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta.*
13. Městskému soudu je z jeho úřední činnosti známo, že žalobkyně podala ke zdejšímu soudu dvě žaloby, jednu ve věci příspěvku na živobytí, která byla řešena v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 24/2022 a druhou ve věci doplatku na bydlení, která je přezkoumávána v tomto řízení. V obou případech byla žalobkyni odejmuta dávka pomoci v hmotné nouzi ode dne 1. 4. 2022, a to z důvodu, že na výzvu správního orgánu nedoložila doklad o úhradě nákladů spojených s užíváním bytu za období leden až březen 2022, doklad o výši měsíčních příjmů za měsíce leden až březen 2022, potvrzení o obdržení výživného za období leden až březen 2022 a výpisy z bankovních účtů, kterými žalobkyně disponuje za období leden až březen 2022. V posuzovaném případě se tedy jedná o skutkově i právně shodnou věc, který byla řešena v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 4/2022. Soud proto založil do soudního spisu výtisk doručanky datové zprávy ID 1033943846 odeslané z datové schránky žalobkyně do datové schránky prvostupňového správního orgánu dne 2. 5. 2022, s předmětem „Doložení dokladů pro příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení“, k sp. zn. UP/8900/2022/HN, UP/147288/2020/HN (spisová značka řízení o doplatku na bydlení) a sdělení žalovaného, že činí nesporným, že žalobkyně předložila správnímu orgánu prvního stupně doklady, jež jsou přílohou datové zprávy ID 1033943846 (tyto doklady si obstaral Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 24/2022). S ohledem na skutečnost, že se v posuzovaném případě jedná o totožnou právní otázku, kterou se zabýval zdejší soud ve svém rozsudku č. j. 19 Ad 24/2022 – 36 ze dne 24. 5. 2023, soudní oddělení 13 se ztotožnilo se závěry soudního oddělení 19 a dále postupovalo ve věci shodným způsobem.

14. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 4 Ads 77/2011-74, ust. § 49 odst. 2 písm. b) ve spojení s odst. 5 zákona o pomoci v hmotné nouzi upravuje neúplnou koncentraci řízení. Správní orgán proto musí přihlídnout i k dokladům předloženým po uplynutí tam uvedené lhůty, ledaže již bylo vydáno rozhodnutí o věci.
15. Obdobně podle komentáře k ust. § 49 zákona o pomoci v hmotné nouzi (BECK, Petr, Ivana GRUNEROVÁ a Miroslava PAVELKOVÁ. Zákon o pomoci v hmotné nouzi: Praktický komentář, Systém ASPI, Wolters Kluwer) nesplní-li žadatel, příjemce dávky nebo společně posuzovaná osoba své povinnosti vůči orgánu pomoci v hmotné nouzi a je prokazatelně na následky upozorněn, může být v řízení o žádosti dávka nepřiznána, v průběhu poskytování dávky zastavena její výplata nebo dávka odejmuta. Ne každé nedodržení lhůty stanovené k osvědčení rozhodných skutečností musí mít nezbytně za následek odejmutí dávky, popř. zastavení výplaty dávky. V ust. § 49 není výslovně uvedeno, že k později předloženým důkazům (podkladům) nemůže orgán pomoci v hmotné nouzi přihlížet. Jedná se o případ tzv. nepravé či neúplné koncentrace řízení. Je třeba zkoumat, zda osoba požadované doklady předložila do doby vydání rozhodnutí orgánu pomoci v hmotné nouzi, neboť v takovém případě by se k takto doloženým dokladům muselo přihlídnout, nebo zda je doložila až po vydání rozhodnutí. Pokud vyzvaná osoba doloží požadované podklady sice po uplynutí lhůty stanovené ve výzvě, avšak ještě v době, kdy nebude vydáno (vypraveno) rozhodnutí, je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen k těmto podkladům přihlídnout.
16. Žalobkyně v žalobě namítala, že všechny doklady doložila 2. 5. 2022, tedy včas, neboť prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno až 4. 5. 2022. Na výzvu soudu žalobkyně v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 24/2022 doložila datovou zprávu odeslanou ze své datové schránky do datové schránky prvostupňového správního orgánu dne 2. 5. 2022, s předmětem „Doložení dokladů pro příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení, k sp. zn. UP/8900/2022/HN, UP/147288/2020/HN, včetně deseti příloh (doklad o výši měsíčních příjmů za měsíce leden až duben 2022, potvrzení o výživném za období od srpna 2021 do září 2021, výpisy z bankovních účtů Airbank za období leden až duben 2022, potvrzení o platbě nájemného za leden až květen 2022).
17. Žalovaný k dotazu soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 19 Ad 24/2022 sdělil, že je nesporné, že datová zpráva ID 1033943846 s předmětem „Doložení dokladů pro příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení“ k sp. zn. UP/8900/2022/HN, UP/147288/2020/HN, včetně příloh: doklad o výši měsíčních příjmů za měsíce leden až duben 2022, potvrzení o výživném, výpisy z bankovních účtů za období leden až duben 2022 a potvrzení o platbě nájemného, byla dne 2. 5. 2022 doručena prvostupňovému správnímu orgánu. Vzhledem k tomu, že touto jednou datovou zprávou žalobkyně doručovala doklady pro obě řízení, má soud za to, že tuto skutečnost lze mít za nespornou i v daném řízení.
18. Soud tak tvrdí, že žalobkyně požadované dokumenty odeslala datovou zprávou prvostupňovému správnímu orgánu dne 2. 5. 2022, posoudil jako skutečnost nespornou ve smyslu ust. § 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, toto shodné tvrzení účastníků při ústním jednání nedokazoval.
19. Žalobkyně tedy tyto požadované dokumenty správnímu orgánu prvního stupně nezaslala ve lhůtě stanovené výzvou ze dne 8. 4. 2022, ale zaslala je následně 2. 5. 2022. Správní orgán prvního stupně tyto dokumenty zjevně nezaložil do správního spisu, čímž porušil povinnosti při vedení správního spisu dle ust. § 17 odst. 1 správního řádu.

20. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, č. j. 4 Ads 77/2011-74, plyne, že požadované dokumenty lze doplnit až do vydání rozhodnutí o odejmutí dávky. Koncentrace tedy nastává až okamžikem vydání rozhodnutí. Soud nehodnotí, zda žalobkyně doložila veškeré požadované dokumenty, jelikož tím by již nahrazoval činnost správních orgánů (pro účely nynějšího řízení je podstatné a zcela dostačující, že listiny se z hlediska formy i obsahu týkají daného řízení žalobkyně). Správní orgány tedy pochybily, pokud nevzaly v potaz zaslané dokumenty, tato skutečnost mohla mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí. Pro toto procesní pochybení pak měl žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit. Jelikož tak neučinil, je jeho rozhodnutí rovněž nezákonné.
21. Soud k tomuto dále dodává, že prvostupňové rozhodnutí bylo vyhotoveno již dne 2. 5. 2022, ale vydáno ve smyslu ust. § 71 odst. 2 správního řádu bylo až dne 4. 5. 2022 odesláním do datové schránky žalobkyně.
22. S ohledem na výše uvedené soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil bez jednání pro vady řízení žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.).
23. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady žalobkyně v řízení o žalobě tvoří odměna advokáta sestávající se ze dvou úkonů právní služby: převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby [ust. § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a činí 2 x 1 000 Kč [ust. § 7 ve spojení s ust. § 9 odst. 2 advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 2 x 300 Kč. Odměna advokáta tak činí 2 600 Kč. Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem DPH, zvyšuje se tato částka o 21% sazbu této daně, tj. o 546 Kč. Celkem tak soud přiznal náklady řízení ve výši 3 146 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. září 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně